

havde kunnet afslutte normale forretningsmæssige aftaler med moderselskabet.

Den samme regel gælder ifølge selskabsskattelovens § 12, stk. 2, for en filial af et udenlandsk selskab, der i medfør af selskabsskattelovens § 2, stk. 1 a, er begrænset skattepligtig her til landet.

Som eksempel på bestemmelsens anvendelse kan nævnes lsr. 1952.6, hvor et herværende filmudlejningsselskab, der var datterselskab af et amerikansk selskab, havde selv angivet sin indkomst som 2 pct. af indtægten ved filmudlejning, mens landsskatteretten fandt, at selskabet måtte beskattes efter den for tilsvarende selskaber gældende praksis, hvorefter indkomsten ansattes til 5 pct. af udlejningsindtægten.

I en ikke offentliggjort kendelse har landsskatteretten i 1963 afgjort, at et herværende filmudlejningsselskab, som ikke for tiden drev forretningsmæssig virksomhed, men som havde et tilgodehavende hos sit amerikanske moderselskab, ved indkomstopgørelsen skulle medregne renter af tilgodehavendet.

I en ligeledes ikke offentliggjort kendelse har landsskatteretten i 1981 tiltrådt en forhøjelse af indkomsten for et dansk datterselskab af et schweizisk multinationalt selskab i urbranchen. Datterselskabet have en bruttoavance på 23–24 pct., mens andre selskaber af samme struktur viste bruttoavancer på 36–37 pct.

Hvis en koncern anvender samme forretningsvilkår over for virksomheder, der er uafhængige af koncernen, som over for koncernselskaberne, kan vilkårene i almindelighed ikke kritiseres.

Til belysning heraf kan nævnes:

Landsskatteretten 1979.191. Et udenlandsk selskab havde efter overenskomst med et dansk ministerium oprettet et dansk datterselskab, hvis formål var på dansk område at oprette og drive særlige anlæg som en del af et internationalt sikkerhedssystem samt at udleje specialudstyr til brugerne af anlægget. Specialudstyret havde det danske selskab lejet af det udenlandske selskab, og lejen var aftalt i den udenlandske valuta.

Umiddelbart efter at den udenlandske valuta var blevet devalueret, meddelte moderselskabet det danske selskab, at dette skulle opretholde lejen i danske kroner over for brugerne, og at det ville blive debiteret for en

yderligere leje svarende til devalueringsforskellen fra devalueringstidspunktet til regnskabsårets udløb ca. ½ år senere, uanset at det danske selskab havde forudbetalt lejen til regnskabsårets udløb. Det var oplyst, at der samtidig med meddelelsen til det danske selskab var sendt tilsvarende meddelelser til 15 virksomheder i andre lande, hvoraf kun 4 var datterselskaber, mens 11 var uafhængige virksomheder.

Da det herefter måtte lægges til grund, at det danske datterselskab ikke havde været underkastet andre vilkår end de uafhængige selskaber i andre lande, kunne selskabsskattelovens § 12, stk. 1, ikke bringes i anvendelse.

De seneste landsskatteretskendelser på området angår olieselskaber, hvis indkomst er forhøjet på grundlag af beregninger over, hvor stor selskabernes bruttoavance antages at burde være. Landsskatteretten har her i princippet tiltrådt ligningsmyndighedernes opfattelse, hvorefter en skønsmæssig ansættelse – i form af en efter danske forhold passende bruttoavance – kunne foretages med hjemmel i selskabsskattelovens § 12, selv om der ikke kunne påvises konkrete fejl i det foreliggende regnskabsmateriale. Derimod fandt retten, at en forhøjelse på basis af bruttoavancen var for usikker i de forelagte sager. I en enkelt af sagerne blev den selvangivne provision for en særlig gruppe salg dog anset for at være for lav.

Af disse kendelser har statskattedirektoratet uddraget følgende konklusion:

1. Såfremt der kan påvises konkrete forhold, der afviger fra sædvanlige forretningsforhold, kan ligningsmyndighederne uden anvendelse af § 12 gribe regulerende ind.

2. Såfremt der ikke kan påvises konkrete forhold, men der foreligger indicier for, at indkomsten i det danske datterselskab ikke er korrekt opgjort, kan man med selvstændig hjemmel i § 12 foretage en skønsmæssig ansættelse af det danske koncerndatterselskabs indkomst.

3. Skønnet er ikke bundet til regnskabet, idet man formentlig kan kassere dette helt. Skønnet er formentlig heller ikke bundet til en sammenligning med bruttoavancen i ligestillede selskaber, i hvert fald ikke, hvis disse selskaber ikke selv er uafhængige foretagender.